

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Předložila studentka: Kamila Škrdlová

Název: Druhy rostlin uváděné v učebnicích ZŠ a SŠ

Oponentka: Dagmar Říhová, KBES PedF UK

1. CÍLE A HYPOTÉZY

Cílem práce, popsáním v abstraktu a v úvodu teze, bylo vytvoření soupisu rostlinných druhů (resp. botanických objektů) uváděných v učebnicích pro základní a střední školy. Tento cíl byl evidentně splněn, protože v práci jsou počty druhů analyzovány, což bylo dalším cílem práce. Avšak samotné získané seznamy v práci uvedeny nejsou. Proto je vytčený cíl z pohledu oponentky vybavené papírovou verzí BP splněn pouze částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce je organicky rozdělena do dvou částí a obsahuje všechny předepsané náležitosti. V první části autorka vyčerpávajícím způsobem seznamuje s definicí učebnice a jejími funkcemi, ale také s porevoluční proměnou českého školství. Zbývá část práce se věnuje samotné výzkumné činnosti: tvorbě seznamů botanických přírodnin z vybraných učebnic a učebnicových řad; a analýzám získaných výsledků.

První část práce je psána kultivovaným jazykem, téměř bez chyb. Kapitola definující učebnice je podána velmi formálně, složitým jazykem (opponentka v tomto případě ke své škodě disponuje pouze bazálním didaktickým vzděláním). Následující kapitoly, týkající se metodiky a rozboru učebnic, jsou psány nečekaně špatnou češtinou. Jsou plné překlepů a neobratných nebo nesrozumitelných formulací, což ještě zhoršuje časté špatné užití větných čárek. Celkový dojem z druhé půle práce je klopýtavý, těžkopádný a nesrozumitelný.

Autorka práce excerpovala učebnice (celkem 17 knih) velmi pečlivě a důkladně. Jistě se jednalo o nelehkou práci (peripetie zpracování jsou v tezi popsány), navíc sedmnáct knih je opravdu impresivní číslo. Teoretická část práce byla napsána na základě dvaceti publikací. Seznam literatury uvedený v závěru práce však s tímto číslem nekoreluje – zde je uváděno zdrojů osmnáct, z nichž jsem však dva v textu vůbec nezaznamenala (Maňák a Knecht 2007; Maňák a Klapko 2006). Oproti seznamu jsou navíc v textu uvedeny dvě citace: Průcha 2013 a Kincl 2006. Některé citace jsou uváděny chybně (bez spoluautorů – Jůva 2007 a Maňák 2007).

Praktická část je doplněna grafy vizualizujícími výsledky. Porovnání výsledků je provedeno trochu „od oka“, ovšem od podstatně exaktnějšího oka než v práci Aleny Beránkové. Uvítala bych využití alespoň některých základních statistických metod (ANOVy či jí podobných metod a následně T-testu). Grafy nemají téměř žádné vlastní popisky, pro porozumění čtenář musí projít určitý úsek textu, ve kterém je naštěstí množství autorčiných vysvětlujících komentářů.

3. KOMENTÁŘ OPONENTKY

Tak jako u teze Andrey Linhartové, můj dojem z práce Kamily Škrdlové je dvojaký. Je zřejmé, že autorka obětovala zpracování učebnic ohromné množství času i energie a precizně odladila množství problémů. Sama vím, jak náročná může být úprava primárních dat pro statistické analýzy!

Ale práce samotná se pro mne stala „krabičkou na mýdlo“. Dostala jsem obal s trochou mýdlových pilin, mýdlo samo ke mně nedorazilo. Možná jsem staromódní, když mi chybí primární data, vstupující do analýz, ale je pro mne velmi těžké hodnotit práci založenou na seznamech přírodnin bez těchto seznamů. Ani provedené analýzy mi chybění seznamů (navíc deklarované jako jeden z cílů BP) nenahradí. Analýzy samotné jsou navíc velmi jednoduché.

Mé pochyby nijak nezmírnila ani úprava práce: jazyková úroveň je v jednotlivých částech velmi odlišná. Kapitole definující učebnice jsem pro její formální složitost sotva rozuměla, metodika a výsledky jsou naopak psány velmi špatnou češtinou na opačné straně (ne)srozumitelnosti. Na téměř

každé stránce se zde nachází nějaká chyba; v místech s nejvyšší koncentrací jich bylo na jednu stranu osm (str. 31).

Případlo mi tedy hodnotit práci, která byla nesmírně náročná na získání primárních dat. Obdivuji píli a cílevědomost autorky, které tím bezesporu prokázala! Jenže zpracování a prezentace získaných poznatků za primárními daty pokulhává: statistické metody (byť popisné) mohly být zvoleny lépe a také jasněji popsány. Největší část negativního dojmu však připadá na nevhodné jazykové prostředky. Bakalářská práce má mimo jiné prokázat schopnost adepta srozumitelně prezentovat informace veřejnosti. V tomto případě jazyková stránka práce výrazně snižuje kvality ostatní.

Protože si však jsem schopná představit, jaké ohromné množství práce autorka tezi věnovala, práci i přes veškeré své připomínky doporučuji k obhajobě a prosím o zodpovězení připojených otázek.

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

1. Proč jste k práci nepřiložila získané seznamy přírodnin? Víím že je v současnosti běžné ukazovat pouze výsledky analýz, přesto mi možnost prohlédnout si druhy, o kterých se děti učí, chybí...

2. Co znamená „výskyt druhu v určité skupině“ (str. 24)?

3. Jak se „střední“ medián ze str. 41 liší od běžně používaného mediánu?

5. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 23. července 2014

Dagmar Říhová